İslam İnkılabı Rehberinin Hayatı - 6 /Feb/ 2010

İSLAM İNKILABI REHBERİ AYETULLAH HAMENEİ'NİN KISA HAYAT ÖYKÜSÜ

Sayın Hamenei gibi böylesine İslam'a bağlı ve İslam'a hizmet eden birini daha gösterebilir misiniz ? Kalbi bu millete hizmet için atan böyle birini bulamazsınız. Ben, kendisini uzun yıllardan beri tanımaktayım.'

İmam Humeyni (r.a.)

Çocukluk Yılları

İslam İnkılabı Rehberi Ayetullah Seyyid Ali Hamenei 28 Safer 1358 /15 Temmuz 1939 tarihinde mukaddes Meşhed şehrinde doğdu. Ailesinin ikinci erkek çocuğuydu. Babası Hüccet'ül İslam Seyyid Cevad Hamenei dini ilimler havzasının müderrislerinden olup sade bir yaşantıya sahipti. Onun eşi ve evlatları da sade ve kanaatkar bir hayat tarzına alışmışlardı.

İslam İnkılabı Rehberi, kendi hayat öyküsü ve aile hayatı hakkında şunları kaydediyor:

'Babam muttaki, zahid ve meşhur bir din alimiydi ve çileli bir hayat sürdürüyordu. Bazen akşam yemeğinden bile yoksunduk. Annem büyük zahmetlere katlanıp bizlere akşam yemeği hazırlardı. İşte bu yemek de, ekmek ve kuru üzümden ibaretti.'

İslam inkılabı rehberi yaşadıkları evin özelliklerini şöyle tanımlıyor:

'Baba evimizin yüz ölçümü 60 ila 70 metre kare idi ve Meşhed'in fakir mahallelerinden birinde bulunuyordu. Bu ev, tek odalı olup bir de karanlık bir bodrum katı vardı. Babamın misafiri geldiğinde bizler ailece bodrum katına iner ve misafirin gitmesini beklerdik. Babam din alimi olduğu için bize çok sayıda misafir gelir ve ağırlanırdı. Bir süre sonra cemaat toplanarak evimizin bitişiğinde küçük bir arsa satın alıp babama hediye etti. Bunun üzerine bizler 3 odalı bir eve sahip olduk.'

İslam İnkılabı Rehberi fakir fakat bilgin, muttaki, pak ve samimi bir ailede büyüdü. O, 4 yaşındayken büyük kardeşi Seyyid Muhammed ile birlikte dini eğitim veren ilk mektebe gönderildi. Burada alfabeyi öğrenip Kur'an-ı Kerim kurslarına katıldı. İki kardeş daha sonra yeni kurulan Diyanet Eğitim Evi adlı bir dini okulda ilk öğrenimlerine devam ettiler.

İlmiye Havzası

Seyyid Ali Hamenei lisede Cami'el Mukaddemat, Sarf ve Nahv'i öğrendikten sonra dini ilimler havzasına girdi. Babası ve diğer eğitimcilerden edebiyat ve mukaddemat dersleri aldı. İslam İnkılabı Rehberi ilimler havzasına giriş ve din alimi olma hedefi hakkında şunları belirtiyor:

"Bu nurlu yolu seçmemin sebebi, babamın din alimi olması ve annemin de beni teşvik etmesiydi."

Seyyid Ali Hamenei, "Cami'el Mukaddemat", "Siyûti" ve "Muganni" gibi edebi eserleri, "Süleyman Han" ve

“Nevvab” medreselerinde bitirdi. Babası da onun eğitimine özel bir itina gösteriyordu. O “Mealim” kitabını da aynı dönemde bitirdi. “Şera’i el-İslam” ve “Şerh’i Lûm'a” kitabını da babası ve “Ağa Mirza Müderris Yezdi”nin yanında okudu. Seyyid Ali Hamenei “Resail” ve “Mekasib”i de “Hac Şeyh Haşim Kazvini” nezdinde okudu. “Satıhı Fıkıh” ve “UsulüFıkıh” derslerini de babasından öğrendi. Böylece Mukaddemat ve Satıh eğitim dönemini 5.5 yılda bitirmiş oldu. Babası rahmetli Seyyid Cevad Hamenei, oğlu Seyyid Ali’nin eğitim dönemlerini hızlı ve usulüne uygun bir şekilde tamamlamasında etkin bir rol üstlendi. İslam İnkılabı Rehberi mantık ve felsefe ile Sebzevari’nin Manzume kitabını sırasıyla “Ayetullah Mirza Cevad Ağa Tehrani” ve “Şeyh Rıza İsi”nin hocalığında bitirdi.

Necef-i Eşref İslami İlimler Havzasına Giriş

Ayetullah Hamenei 18 yaşındayken Meşhed dini ilimler havzasında, “Fıkıh ve Usul Hariç Satıh’ı” (yüksek eğitim dönemini), “Ayetullah’il Uzma Milani” nezdinde başladı. Daha sonra Masum İmamların türbelerini ziyaret amacıyla 1957 yılında Necef-i Eşref’e gitti. Necef ilmi havzasında Seyyid Muhsin Hekim, Seyyid Mahmud Şahrudi, Mirza Bakır Zencani, Şeyh Yahya Yezdi, Mirza Hasan Burucerdi gibi büyük müctehidlerin eğitim faaliyetlerini görünce, bu ders ve araştırma çalışmalarını benimseyip, öğrenimini burada sürdürmeye karar verdi. Fakat babası buna muhalefet etti. Bunun üzerine tekrar Meşhed dini ilimler havzasına geri döndü.

Kum Dini İlimler Havzasında Eğitime Devam

Ayetullah Hamenei 1958 ila 1964 yılları arasında Kum dini ilimler havzasında fıkıh, usul ve felsefe dallarında yüksek öğretimine devam etti. Bu dönemde Ayetullah’el Uzma Burucerdi, İmam Humeyni, Şeyh Murteza Hairi, Allame Seyyid Muhammed Hüseyin Tabatabai’nin ders halkalarından feyiz aldı. İslam İnkılabı Rehberi babasıyla mektuplaşırken babasının bir gözünün görmediğini farkedince, Kum ilmi havzasında kalıp eğitime davam etmek veya hasta babasının bakımını üstlenme konusunda tereddüde kapıldı ve nihayet, babasının bakımını üstlenme yükümlülüğünü medresedeki eğitime tercih etti ve Meşhed’e geri döndü.

Ayetullah Hamenei bu konuda şunları kaydediyor:

“Meşhed’e gittiğimde Allah bana büyük bir başarı inayet etti.Hem çalışma, hem de görevimi yapmak zorunda kaldım. Benim inancıma göre elde ettiğim başarıların sebebi, babama ve anneme yaptığım ‘Birr’ iyiliklerdi.”

Ayetullah Hamenei iki yol karşısında kalınca en doğru olanını seçti. Bazı dostları ve Kum ilmi havzasındaki üstadları, onun dini ilimler havzasını terk edip parlak geleceğine sırt çevirdiğini ileri sürdüler ve üzüntülerini bildirdiler. Fakat zamanın akışı, onun doğru bir karar aldığını ispatladı. İlahi kader, onun için daha büyük ve parlak bir gelecek öngörmüştü. 25 yaşındaki genç ve çalışkan birinin, anne ve babasına hizmet etmek için Kum ilmi havzasını terk edip Meşhed’e geri dönmesi ardından ve 25 sene sonra İslam İnkılabı rehberliği makamına ulaşacağını kim tasavvur edebilirdi? Ayetullah Hamenei Meşhed kentinde de eğitimine devam etti. Tatil günleri veya tutukluluk zamanı dışında ya da yolculuk zamanı dışında 1968 yılına kadar fıkıh ve usul dalında eğitimini sürdürüp, Ayetullah Milani gibi büyük alimlerden dersler aldı. Ayetullah Hamenei ayrıca 1964 yılından itibaren Meşhed’de hasta babasının bakımını sürdürmekle birlikte, genç öğrencilere fıkıh, usul ve İslami maarif dersleri vermekteydi.

Siyasi Mücadelesi

Ayetullah Hamenei, İmam Humeyni’nin fıkıh, usul, siyaset ve inkılap ekolünün talebelerindendi. Fakat onun zihninde tağuti düzene karşı mücadele düşüncesinin ilk kıvılcımları, İslam’ın büyük mücahidi şehid Seyyid Mücteba Nevvab Sefavi’nin mücadelesinden kaynaklanır. Nevvab Safevi ve İslam Fedaileri adlı grubun bazı üyeleri, 1952

yılında Meşhed'e gidip Süleyman Han medresesinde İslam ahkamını yeniden ihya ve ilahi nizamı yeniden kurma konusunda bilinçlendirici coşkulu bir konuşma yaparak Şahlık rejimi ve İngiltere'nin İran milletine karşı aldatmacı uygulamalarını ve yalanlarını ifşa ettiklerinde, bu medresenin talebelerinden biri olan Seyyid Ali Hamenei, onların coşkulu ve ateşli konuşmalarından derinden etkilendi. Nitekim Ayetullah Hamenei bu konuda şunları kaydediyor:

"Nevvab Safevi'nin sözleri, İslam İnkılabı'nı gerçekleştirme düşüncesinin ilk kıvılcımlarını zihnimde oluşturdu. Hiç kuşkusuz, kalblerimizdeki ilk bilinçlenme şulelerini, merhum Nevvab tutuşturmuştur."

İmam Humeyni Hareketine Katılma

İmam Humeyni, 1962 yılında Muhammed Rıza Şah Pehlevi rejiminin Amerikancı ve İslam karşıtı politikalarına karşı mücadele başlattığında, Ayetullah Hamenei Kum ilmi havzasında eğitim görüyordu. Ayetullah Hamanei de ilk baştan bu İslami ve siyasi mücadele saflarına katılıp, 16 yıl boyunca hapishanelerde kaldı, işkence gördü veya sürgün hayatı yaşadı. Fakat yılmadan mücadelesini sürdürdü. Ayetullah Hamenei ilk defa din alimlerinin 1963 Muharrem ayı merasimlerinde Amerikancı Şah rejimi ve İran ile Kum şehrindeki gelişmelerle ilgili olarak minberlerde konuşma yapıp ifşaatta bulunmaları konusunda İmam Humeyni'nin mesajını Horasan ilmi havzasındaki Ayetullah Milani ve diğer büyük alimlere iletmekle görevlendirildi. Ayetullah Hamenei bu görevi yerine getirdikten sonra, Bircend şehrine geçip, minbere çıkarak Pehlevi rejimi ve Amerika'nın İran'daki cinayetlerini ifşa etti. Bunun üzerine 12 Muharrem 1963 tarihinde bir gece tutuklandı. Fakat minbere çıkmamak şartıyla serbest bırakıldı. Ayetullah Hamenei, 15 Hordad 1963 katliamından önce Bircend'de tutuklanıp askeri hapishaneye konuldu ve on gün boyunca vahşi işkencelere tabi tutuldu.

İkinci Kez Tutuklanma

Ayetullah Hamenei 1963 yılının Ramazan ayında bazı arkadaşlarıyla birlikte, İslami tebliğ yapmak için Kirman'a gitmeye karar verdiler. Bu şehirdeki alimlerle görüşüp, üç gün minbere çıkıp konuşma yaptıktan sonra, Zahedan'a doğru hareket etti. Ayetullah Hamenei şahlık rejiminin sahte reformları ve ilk seçim yıldönümü olan 26 Ocak 1963 tarihinde ifşa edici bir konuşma yaptı. İmam Hasan (sa)'in kutlu doğum günü olan 15 Muharrem'de inkılapçı bir ruh haletiyle Pehlevi rejiminin şeytani ve Amerikancı politikalarını açık bir biçimde ifşa etti. Bunun üzerine Savak tarafından tutuklanıp geceleyin uçakla Tahran'a gönderildi. İslam İnkılabı Rehberi, iki ay boyunca Kızılkale hapishanesinde tek kişilik hücrede tutulup, vahşi işkencelere maruz kaldı ve hakaretlere uğradı.

Üçüncü ve Dördüncü Kez Tutuklanma

Ayetullah Hamenei'nin Meşhed ve Tahran'daki Kur'an-ı Kerim tefsiri, hadis-i şerif ve İslami düşünce dersleri inkılapçı ve aydın gençlik tarafından coşkuyla karşılandı. Bu faaliyetler şahlık rejiminin hunhar istihbarat teşkilatı Savak'ı öfkelendirdi. Bunun üzerine Ayetullah Hamenei 1966 yılında Tahran'da gizli bir hayat sürdürmek zorunda kaldı. Fakat bir yıl sonra tutuklandı. Ayetullah Hamenei'nin aydınlatıcı, ıslahatçı, ilmi, eğitici ve siyasi faaliyetleri sonucu 1970 yılında tekrar k Savak tarafından tutuklanıp hapse konuldu.

Beşinci Kez Tutuklanma

İslam İnkılabı Rehberi Savak tarafından 5. kez tutuklanması konusunda şunları kaydediyor:

"1969 yılında İran'da silahlı mücadele şartları hazırlanmıştı. Şahlık rejiminin de bu konudaki hassasiyetleri artmıştı. Silahlı kurtuluş hareketlerinin benim gibi kimselerle irtibatsız olmadığı düşüncesinden hareketle bizlere karşı

baskılar artmıştı. Nitekim 1970 yılında beşinci kez tutuklandım. Savak'ın hapishanelerde şiddete başvurması, silahlı mücadele hareketlerinin İslami düşünce odaklarıyla irtibat kurmasından büyük bir dehşete kapıldığını gösteriyordu. Savak benim Meşhed ve Tahran'daki İslami tebliğ çalışmalarımın silahlı kurtuluş hareketleriyle ilişkili olduğunu sanıyordu. Ben serbest bırakıldıktan sonra, genel tefsir ve gizli ideolojik ders halkalarını oluşturup çalışmalarımı arttırdım.

Altınca Kez Tutuklanma

Ayetullah Hamenei'nin Kur'an-ı Kerim tefsiri ve ideolojik çalışmaları 1972 ila 1975 yılları arasında Meşhed'in Keramet, Mirza Cafer ve İmam Hasan (sa) camilerinde devam ediyordu. Binlerce inkılapçı genç, özellikle dini ilimler talebeleriyle öğrenciler ve aydınlar bu üç camideki ders halkalarına katılıyor ve İslami düşüncenin duru pınarından faydalanıyorlardı. Ayetullah Hamenei'nin hazırlayıp teksir ettiği "Nehc'ül-Belaga'dan Esintiler" adlı notlar elden ele yayılıyordu. Genç öğrenciler Ayetullah Hamenei'nin derslerinde hakikat nuru ve etkin mücadele yöntemleriyle tanışıyor ve kendi memleketlerine geri dönüp halk kitlelerini de İslam'ın hakikatiyle aşina ediyor ve İslam İnkılabı'nın oluşum şartlarını hazırlıyorlardı.

Ayetullah Hamenei'nin bu İslami ve inkılapçı faaliyetleri sonucu, Savak 1974 yılında onun evine baskın yapıp, kendisini tutukladı ve ders notlarıyla, konuşmalarını içeren ses bantlarına el koydu. Altıncı kez tutuklanan Ayetullah Hamanei 1975 sonbaharına kadar polis ve güvenlik güçlerinden oluşan "yıkıcılık ve terörle mücadele ortak komitesi"nde tutulup ağır ve insanlık dışı işkencelere maruz kaldı. Nitekim Ayetullah Hamenei, "ancak bu komitede olup bitenleri yakından görenler, onun ne olduğunu anlayabilir" diyor.

Ayetullah Hamenei serbest bırakıldıktan sonra Meşhed'e geri dönüp, yine ilmi ve inkılapçı faaliyetlerini sürdürdü. Elbette artık eski ders halkalarını kurma şartları ortadan kalkmıştı.

Sürgün Hayatı

Cinayetkar Pehlevi rejimi 1977 yılının başlarında Ayetullah Hamenei'yi tekrar tutuklayıp, onu 3 yıllığına "İranşehr"e sürgüne gönderdi. Fakat İslami kurtuluş hareketi 1978 yılının ortalarında yaygınlaştıktan sonra, Ayetullah Hamenei sürgün cezasından kurtulup Meşhed şehrine geri döndü ve halk kitleleriyle birlikte zalim şahlık rejimine karşı mücadelesini sürdürdü. Böylece Ayetullah Hamenei'nin 15 yıllık yiğitçe direnişi ve Allah yolundaki mücadelesi, bir çok zorluklar ve çilelere katlanmasının ardından büyük İslam İnkılabı'nın zaferine, iğrenç şahlık rejiminin devrilmesine ve İran'da İslam devletinin kurulup gelişmesine şahid oldu.

İslam İnkılabı'nın Zaferinin Eşiğinde

İslam İnkılabı'nın zaferinin eşiğinde ve rahmetli İmam Humeyni'nin Paris'ten Tahran'a geri dönmesinden sonra, İslam İnkılabı yüksek şurası üyeliğine atandı. Bu şura şehid Ayetullah Murteza Mutahhari, şehid Ayetullah Muhammed Hüseyin Beheşti, Haşimi Refsencani ve diğer bilgin ve alimlerden oluşuyordu. Ayetullah Hamenei de İmam Humeyni'nin emri üzerine İslam İnkılabı yüksek şurası üyeliğine seçildi. İmam Humeyni'nin bu emirnamesi Ayetullah Mutahhari tarafından kendisine iletildi. Bunun üzerine Ayetullah Hamenei Meşhed'den Tahran'a geldi.

Zaferden Sonra

İslam İnkılabı Rehberi Ayetullah Hamenei , İslam İnkılabı'nın zaferinden sonra İslami değerler doğrultusunda yorulmak bilmeksizin çalışmalarını coşku içerisinde sürdürüp, İslam İnkılabı hedeflerine daha bir yakınlaşmaya özen

gösterdi. Bu etkili ve önemli çalışmalar özetle şunlardır:

- Şehid Ayetullah Beheşti, şehid Muhammed Rıza Bahoner ve Ayetullah Haşimi Refsencani gibi mücadeleci alimler ve fikirdaşlarıyla birlikte Şubat 1978'de İslam Cumhuriyeti Partisi'ni kurmak.

- 1979 yılında İran İslam Cumhuriyeti savunma bakanı yardımcılığını üstlenmek.

- Ayetullah Hamenei daha sonra İslam İnkılabı Muhafızları Ordusu başkanlığına atandı.

- 1979 yılında Tahran Cuma namazı imamlığına atandı.

- 1980 yılında İmam Humeyni tarafından İran yüksek savunma şurasına temsilci olarak atandı.

- 1979 yılında İran İslami şura meclisine Tahran milletvekili olarak seçildi.

- 1980 yılında mukaddes savunma cephelerine katıldı. Amerika ve eski Sovyetler Birliği gibi şeytani super güçlerin askeri desteği ve kışkırtmalarıyla Irak'a egemen Saddam'ın Baas rejiminin, İslami İran'a saldırması sonucu çıkan savaşta, cephelerde görev aldı.

- 27 Haziran 1981 tarihinde Tahran Ebuzer camisinde Münafıklar grubunun bombalı saldırısında ağır yaralandı.

- İran'ın ikinci cumhurbaşkanı Muhammed Ali Recai'nin Münafıklar grubunun bombalı saldırısıyla şehid düşmesi ardından, 1981 Ekim ayında yapılan yeni seçimlerde 16 milyon oy kazanıp, İmam Humeyni'nin onamasıyla cumhurbaşkanı seçildi. 1985 yılında yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de ikinci kez cumhurbaşkanı oldu.

- 1981 yılında İslam İnkılabı yüksek kültür şurası başkanı olarak seçilip atandı.

- 1986 yılında İran İslam Cumhuriyeti nizamının maslahatını teşhis kurumu başkanı oldu.

- 1989 yılında İran anayasasını yeniden ıslah etme ve değiştirme şurasının başkanı oldu.

- Ümmet'in rehberlik ve Velayetini üstlenme: İmam Humeyni'nin vefatından sonra Rehberi seçme ve denetleme meclisi 1989 yılında Ayetullah Hamenei'yi bu yüce görev ve yüksek mesuliyete seçip atadı. Bu seçimin ardından Ayetullah Hamenei, sadece İran'ın müslüman halkının değil, dünya müslümanlarının rehberi oldu.

İslam İnkılabı Rehberi'nin Araştırma ve Te'lif Eserleri

1- Kur'an-ı Kerim'de İslami Düşünce'nin Genel Tasarımı

2- Namaz'ın Derinliği

3- Sabır Hakkında Bir Değerlendirme

4- İlm-i Rical'in Dört Ana Kitabı

5- Velayet

6- Meşhed Dini İlimler Havzası'nın Tarihçesi

7- Şia İmamlarının Hayatı (henüz yayınlanmadı)

8- Sadık Önder

9- Vahdet ve Partileşme

10- Ayetullah Hamenei Açısından Sanat

11- Din'i Doğru Anlamak

12- İmamların Hayatındaki Mücadele Unsurları

13- Tevhid, Allah'tan Başkasına Kulluğu Reddetmek

14- Kuran'a Geri Dönüş Zarureti

15- İmam Seccad (sa)'in Siyerine Bakış

16- İmam Rıza (sa) ve Veliyyi-Ahdiliği

17- Kültürel Saldırı (Ayetullah Hamenei'nin Konuşmaları ve Mesajlarından Derlemeler)

18- Velayet Hadisi (İslam İnkılabı Rehberi'nin Konuşmaları ve Mesajlarının Metni, 9 cilt).

Tercüme eserleri

1- İmam Hasan (sa)'in Barışı (Razi Âl'i Yasin)

2- İslam'ın Hakimiyetindeki Gelecek (Seyyid Kutub)

3- Hindistan Kurtuluş Savaşında Müslümanların Rolü (Abdul'munim Nemri Nesri)

4- Batı Medeniyetine Karşı Savunma (Seyyid Kutub).